

[Munch-Petersen.]

man ser paa Byernes Befolkning, hvor Mestres og Arbejdsgivernes er meget stærkt repræsenterede, men Arbejderne kun meget lidt, saaledes at man kan sige, at der har været 1 Nævning af hver 19 Bagermestre, 1 af hver 13 Murermestre, medens der blandt Arbejderne i disse Fag kun har været 1 Nævning for hver mellem 100 og 150 Arbejdere. Der har været 240 Direktører blandt Nævningerne, men kun 227 af det underordnede Kontorpersonale, som dog er betydelig større i Antal.

Dette viser, at den Maade, hvorpaa Nævningerne udtages, sikrer, at Nævningedømmestolene fortrinsvis kommer til at bestaa af Folk af Overklassen og til Dels ogsaa Mellemlklassen, og der maa altsaa ske en Ændring paa dette Omraade, hvis Nævningerne virkelig skal være Udtryk for de afgørende og største Klasser i Samfundet.

Retsplejens Offentlighed er ogsaa underkastet en Række Indskrænkninger; man har endog for nylig set, at Offentligheden udelukkes af Hensyn til Vidnerne, fordi Vidnerne ikke ønsker at underkaste sig Offentlighedens Kontrol.

Ogsaa Umiddelbarheden er meget svag, saaledes som Retsplejeloven praktiseres. De anklagede fremstilles for det meste ikke en Gang i selve Højesteret, som skal paa-dømme deres Sag. Man saa f. Eks. i Naskov-Sagen, at de anklagede overhovedet ikke fik Lov til at møde i Højesteret; de var kun repræsenterede ved en beskikket Forsvarer, som i Højesteret holdt en Tale, der var et udmærket Supplement til Anklage-rens Tale.

Til Trods for at vi ikke nærer nogen Illusioner med Hensyn til Betydningen af en Ændring af Paragrafferne i Retsplejelöven, er vi dog naturligvis interesserede i, at det saakaldte folkelige Element styrkes indenfor Retsplejen, at de juridiske Dommeres Deltagelse trænges relativt tilbage, og at Folkedommere og Nævninger kommer til at træde stærkere frem, og derfor kan vi kun være interesserede i, at der indføres Meddomsmænd, og at Nævningerne ogsaa kommer til at deltage i Strafudmaalingen. Hvad angaar Voteringen i Højesteret, er det jo givet, at man ogsaa maa kunne forlange en Kontrol paa dette Omraade og kunne stille de enkelte Dommere overfor et Ansvar. Denne hemmelige Votering er jo netop til, for at hver enkelt Dommer kan lægge Ansvaret fra sig over paa dette Begreb „Højesteret“ — som i hvert Fald efter en stadig stigende Arbejderopfattelse her i

Landet —, betyder et Udtryk for Landets højeste Uret. Endvidere viser dette, at der ikke gælder nogen Aldersgrænse for Dommere, jo, at disse vise Dommere er hævet op over de menneskelige Regler, som gælder for den øvrige Befolkning.

Det ærede Medlem Hr. Vagn Bro og det ærede Medlem Hr. Pürschel havde egentlig som Hovedargument dette: Tiden er ikke inde. Jeg maa dog sige til dem, at hvis det skal lykkes her i Landet at gennemføre Reformer, som gør det borgerlige Demokrati her i Landet mere konsekvent, saa tror jeg nok, man kommer til at skynde sig; for der er ikke saa forfærdelig lang Tid tilbage.

Justitsministeren (Zahle): Jeg vil begynde med at sige, at det er dog ikke med den Motivering, jeg søger at fremme dette Arbejde; jeg tror dog nok, at det bestaaende Samfund staaar endnu til Paaske.

Jeg kan i øvrigt indskrænke mig til ganske faa Bemærkninger; de Spørgsmaal, som her foreligger, har jo været gennemdrøftet i det høje Ting før. Naar jeg ønsker Arbejdet paa Retsplejelovens Forbedring fortsat umiddelbart efter de ikke faa og ikke betydningsløse Ændringer, som vedtoges i sidste Samling, er det ud fra den Opfattelse, at vi kan ikke noget Øjeblik lade Arbejdet paa at gøre vor Retspleje saa god som muligt hvile. Det er en Ting, som er af afgørende Vigtighed for det bestaaende Samfund, som jeg altsaa ønsker til en vis Grad opretholdt. Den nye Straffelovs Ikrafttræden den 1. Januar gør det desuden meget ønskeligt at faa Domsmandsinstitutionen indført og Nævningeinstitutionen udviklet. Den nye Straffelov giver overordentlig vide Rammer for Straffene, og den giver altsaa Dommeren en i høj Grad forøget Myndighed, og denne bør han dele med Lægmænd, som er ved hans Side. Jeg er ogsaa vis paa, at mange Enedommere rundt omkring i Landet vilde føle Ansvaret meget tungt, naar de indenfor disse vide Strafferammer alene skulde tilmaale Straffene for begaaede Lovovertrædelser.

Der blev ikke truffet en Overenskomst ved Vedtagelsen af Ændringerne i Retsplejeordningen i sidste Rigsdagssamling udover, at vi enedes om det, der kom til at staa i Retsplejeloven efter de vedtagne Ændringer. Derunder var en Omordning af Sagførervæsenet, som jeg ansaa for et Fremskridt, men ikke for en tilfredsstillende Ordning. Men da dette Spørgsmaal er inde under en Overenskomst, rører jeg ikke ved